

Motion till riksdagen

1987/88:Kr269

av Kerstin Keen och Ingrid Hasselström Nyvall (fp)
om en stavningsreform

I det kunskapsintensiva samhället är många gånger förmågan att läsa och skriva avgörande för en individs förmåga att klara både arbetsuppgifter och vardagliga krav. Att lära sig skriva — och därmed också att stava rätt — blir allt viktigare. Men det är inte särskilt lätt att lära sig stava det svenska språket. Stavningsreglerna är många, och undantagen från reglerna likaså. Dubbelteckning, sj- och tj-ljuds stavning är svåra prövostenar för många, barn och vuxna. En mycket stor del av undervisningen i svenska under hela grundskoletiden, men inte minst under elevernas första år, används till rättstavning. Åtskillig specialundervisning krävs för att hjälpa elever med skrivsvårigheter. Många är de barn som för hela livet avskräcks från att försöka i skrift få ner tankar och känslor på grund av rädsla för att de skall stava fel.

Under de senaste decennierna har också Sverige mottagit ett stort antal invandrare, som på många olika sätt berikat vårt svenska samhälle. Självklart är rättstavning av svenska ord ett mycket stort bekymmer för dessa invandrare, som också ofta inte deltagit i svenskundervisning i skolan. Inte sedan 1906 har vi i Sverige haft en stavningsreform, trots att kanske just en stavningsreform — mer än en del ekonomiska reformer — skulle minska de sociala klyftorna i vårt samhälle. En stor stavningsreform skulle naturligtvis medföra problem. Det är inte lätt att lära om, vad man lärt i skollådern, och efter en stavningsreform finns risk att enkla ord skulle börja stavas på en mängd olika sätt. Sanningen är dock att redan i dag är rättstavning inte lika vanlig som tidigare. Med hjälp av modern teknik i våra ordbehandlare, skulle också en ny stavning av ord relativt snabbt slå igenom i tryck.

Argumenten mot en stavningsreform kommer ofta från språkhistoriker, som mycket riktigt påminner oss om att just i ordets stavning kan man avläsa ordets historia.

För att belysa svårigheter med och effekter av en stavningsreform bör en särskild utredning tillsättas. I en sådan utredning bör ingå företrädare för såväl svensk språkvård som skolväsende, invandrarorganisationer och media. Självklart skall även parlamentariker ingå i utredningen.

Hemställan

Mot. 1987/88

Kr269

Med anledning av vad som anförts hemställs

att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning kring en stavningsreform.

Stockholm den 25 januari 1988

Kerstin Keen (fp)

Ingrid Hasselström Nyvall (fp)